

Crisis besluit vorming / GRIP

Deze app beschrijft de crisisbesluitvormings structuur (GRIP-procedure) gezien vanuit standpunt OvD-P en SGB0/Actiecentrum politie.

Bronnen: Infopunt Veiligheid/IFV

Reacties kunt u geven via het feedbackformulier .

Datum gegenereerd: 6-4-2020 07:04:47

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
SGBO mono.....	4
CoPi (grip 1).....	5
ROT (grip 2).....	6
GBT (grip 3).....	8
RBT (grip 4).....	9
CdK (grip 5).....	11
Rijksbestuur (grip rijk).....	13
art 39 WVR (grip 4).....	14

Inleiding

Deze app geeft het overzicht van de regionale crisisorganisatie (besluitvormingsstructuur).

Deze structuur bestaat uit:

- een meldkamer (GMK)
- een commando plaats incident (CoPi)
- een regionaal operationeel team (ROT)
- een gemeentelijk beleidsteam (GBT)
- een regionaal beleidsteam (RBT)

De samenstelling van de meldkamer, het CoPi en het ROT zijn multidisciplinair. Het GBT en het RBT vormen de adviesteams voor het bevoegd gezag. Over het algemeen zijn de diensten uit de algemene kolom ook vertegenwoordigd in het GBT of RBT. Dit is echter geen verplichting.

Sinds de invoering van de Wet Veiligheidsregio (WVR) en de regionaal crisisplan is het referentiekader GRIP feitelijk komen te vervallen. In de praktijk is de GRIPprocedure nog steeds in gebruik. De Grip procedure is een informele regel. De WVR is leidend en is ook voor de crisisbesluitvorming op de politie van toepassing. Klik [HIER](#) voor het schema regionale crisisorganisatie versus GRIP.

Bronnen:

- Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming, Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2013
- GRIP-regeling 1 t/m 5 en grip rijk, Instituut Fysieke Veiligheid, 2014
- Kennispublicatie bestuurlijke aansturing van de crisisbeheersing, Infopunt Veiligheid, 2012

De informatie in deze is uitsluitend bedoeld als algemene informatie. Er kunnen geen rechten aan de informatie van deze app worden ontleend.

SGBO mono

SGBO MONO

Structuur: klik **HIER** voor het schema

- OvD-Politie;
- SGBO (zonder opschaling in GRIP of Regionale crisisorganisatie)

Bevoegd gezag: burgemeester;

Bevoegd tot opschalen naar hoger crisisstructuur: CoPi (grip1);

- Leidinggevende functionarissen op officiersniveau van de brandweer, politie, geneeskundig, bevolkingszorg en water- en scheepvaartzorg die zijn gealarmeerd voor of ingezet bij het incident;
- CaCo.

Taken

- Officier van Dienst- politie:
- De OvD is verantwoordelijk voor de maatregelen en sturing van operationele eenheden direct na aanvang van een incident. Indien een SGBO actief is krijgt de OvD sturing op de politieprocessen van uit het SGBO (op de 'wat' vraag).
- SGBO:
- De SGBO geeft op tactisch niveau sturing aan de politieprocessen. Een SGBO vormt in deze fase de schakel tussen het strategisch niveau (beleid) en het operationele niveau binnen de politieorganisatie.

Politie-eenheden

- Officier van Dienst-politie
- SGBO

CoPi (grip 1)

Commando Plaats Incident (CoPi)

Structuur: [Klik HIER voor het schema \(op functionaris niveau\)](#)

CoPi met eenhoofdige operationele leiding ter plaatse;

- Leider CoPi (afkomstig van Politie, Brandweer, GHOR, Gemeente, is ontkleurt);
- OvD-Politie;
- OvD-Brandweer;
- OvD-GHOR;
- OvD-Bevolkingszorg;

Bevoegd gezag: burgemeester;

Bevoegd tot opschalen naar hoger crisisstructuur: ROT (grip2);

- leidinggevende functionarissen op officiersniveau van de brandweer, politie, geneeskundig, bevolkingszorg en water- en scheepvaartzorg die zijn gealarmeerd voor of ingezet bij het incident;
- CaCo.

Taken:

Het CoPI geeft leiding aan de operationele multidisciplinaire bestrijding en coördinatie van het incident ter plaatse. Het CoPI heeft de volgende taken:

- Inzetten, coördineren en aansturen van eenheden die vanaf de plaats incident kunnen worden overzien;
- Scenario denken op de korte termijn (
- Adviseren van het Regionaal Operationeel Team;
- Afstemmen met andere betrokken partijen.

n.b. De begrippen bron- en effectgebied worden losgelaten, meer behoefte op de (operationele en bestuurlijke) coördinatie.

Politie eenheden:

- Officier van Dienst- politie:
- De OvD is verantwoordelijk voor de maatregelen en sturing van operationele eenheden direct na aanvang van een incident. Indien een SGBO actief is krijgt de OvD sturing op de politieprocessen van uit het SGBO (op de 'wat' vraag).
- Leider CoPi (politie):
- De taken van de leider CoPi zijn: (ontkleurt) leidinggeven aan het CoPi en adviseren en informeren van het lokale bestuur en de leider ROT.
- SGBO:
- De SGBO geeft op tactisch niveau sturing aan de politieprocessen. Een SGBO vormt in deze fase de schakel tussen het strategisch niveau (beleid) en het operationele niveau binnen de politieorganisatie.

ROT (grip 2)

Regionaal Operationeel Team (ROT)

Structuur: [Klik HIER voor het schema](#)

- Regionaal Operationeel Team met aan het hoofd een Regionaal Operationeel Leider (ontkleurt);
- Operationeel Leider (voorzitter);
- Algemeen commandant bevolkingszorg;
- Algemeen commandant brandweertzorg;
- Algemeen commandant geneeskundige zorg;
- Algemeen commandant politiezorg (districts/sectorchef) ;
- Informatiemanager ROT;
- Communicatieadviseur ROT;

Bevoegd gezag: burgemeester;

Bevoegd tot opschalen naar hogere crisisstructuur: GBT (grip 3);

- Burgemeester en CaCo (bij vastgestelde starttriggers GRIP-3).

Taken:

Het ROT geeft leiding aan de beheersing van het incident en heeft de volgende taken:

- Inzetten, coördineren en aansturen totale operationele inzet;
- Bewaken continuïteit multidisciplinaire operationele inzet;
- Beslissen over verdelen van schaarse operationele middelen;
- Regie op het totaalbeeld;
- Scenario denken op de middellange termijn (4-12u.);
- Adviseren Gemeentelijk of Regionaal Beleidsteam;
- Het voorbereiden van bestuurlijke besluitvorming voor bijstandsaanvraag.

Politie eenheden:

- *Officier van Dienst-Politie (CoPi):*
- *SGBO (actiecentrum politie):*
- Algemeen commandant Politiezorg (lid ROT);
- Verantwoordelijk voor de operationele uitvoering van het politieoptreden;
- Het leidinggeven aan de SGBO;
- Het informeren van de leden van de beleidsdriehoek over relevante gebeurtenissen;
- Het adviseren van de Operationeel Leider;
- Bevoegdheid:
- De algemeen commandant politiezorg heeft het mandaat van de eenheidsleiding om de processen binnen de politiezorg aan te sturen en de benodigde opdrachten te geven en te laten uitvoeren.
- Regionaal Operationeel Leider (afkomstig uit politie, brandweer of GHOR organisatie)
- De OL geeft leiding aan het ROT;
- De OL is eindverantwoordelijk voor alle operationele leiding en uitvoering coördinatie van alle crisisbeheersingsprocessen;
- De OL geeft uitvoering aan de opdrachten van de voorzitter van het RBT/burgemeester;
- De OL vertaalt o.b.v. multidisciplinaire beeld-, oordeel- en besluitvorming de tactische informatie naar strategische, politieke of bestuurlijke beslispunten/advies voor de voorzitter van het RBT/burgemeester.

- Bevoegdheid:
- De OL is namens het bevoegd gezag (burgemeester en voorzitter veiligheidsregio) bevoegd om binnen de taakbeschrijving van Operationeel Leider de benodigde opdrachten te geven en uit te laten voeren m.b.t. het bron- en effectgebied.

GBT (grip 3)

Gemeentelijk Beleids Team (GBT)

Structuur:

Klik HIER voor het schema

- Gemeentelijk Beleids Team met aan het hoofd de burgemeester;
- Voorzitter GBT (Burgemeester van de betrokken gemeente);
- Gemeentesecretaris van de betrokken gemeente;
- Districts/sectorchef Politie;
- Directeur GHOR of Directeur Publieke Gezondheid;
- Clustercommandant Brandweer;
- Gemeentelijk Communicatieadviseur.;
- evt aangevuld met een officier van Justitie/ambtenaar openbare orde en veiligheid;
- Bevoegd gezag: burgemeester
- Bevoegd tot opschalen naar hogere crisisstructuur : RBT (grip4)
- Voorzitter veiligheidsregio/coördinerend burgemeester en CaCo (bij vastgestelde starttriggers GRIP-4)

Taken

Het GBT is belast met scenario denken op de lange termijn (>12 uur). De leden van het GBT hebben als taak de burgemeester te ondersteunen door hem of haar te voorzien van strategisch advies. Afhankelijk van het incident vervult de Hoofd Officier van Justitie zijn rol als adviseur of als bevoegd gezag.

Het GBT is verantwoordelijk voor en bevoegd tot:

Besturen (richten):

Binnen het GBT vindt het (integraal) plannen, monitoren en waar nodig bijstellen van beleid en tolerantiegrenzen en de te behalen bestuurlijke en operationele prestaties plaats, op basis van incidentscenario's c.q. het 'totaalbeeld'. De burgemeester neemt besluiten en geeft bevelen, adviseert richtinggevend, maakt afspraken met partners en geeft beleidsuitgangspunten aan de OL.

Politie eenheden

- *Officier van Dienst-Politie (CoPi);*
- *SGBO (actiecentrum politie);*
- *Algemeen commandant Politiezorg (lid ROT);*
- *Regionaal Operationeel Leider (afkomstig uit politie, brandweer of GHOR organisatie);*
- Lid GBT politie (sector/districtschef);
- Taak: de burgemeester ondersteunen door hem of haar te voorzien van strategisch advies.

RBT (grip 4)

RBT

Structuur: [Klik HIER voor het schema](#)

Regionaal Beleids Team met aan het hoofd de voorzitter van de veiligheidsregio;

- Burgemeesters uit de betrokken gemeenten;
- Hoofd officier van justitie;
- Voorzitter waterschap/dijkgraaf;
- Operationeel leider;

Uitbereiding op basis van art. 39 WVR:

- Eenheidschef Politie;
- Directeur Brandweer;
- Directeur GHOR;
- Coördinerend gemeentesecretaris;
- Rijksheren/ overige functionarissen.

Bevoegd gezag: voorzitter veiligheidsregio.

Bevoegd tot opschalen naar hogere crisisstructuur : nvt

Taken

Het RBT is belast met scenario denken op de lange termijn (>12 uur). De leden van het RBT hebben als taak de voorzitter van de veiligheidsregio of diens vervanger daarbij te ondersteunen door hem of haar te voorzien van strategisch advies. Het RBT heeft ten doel om (waar nodig) tot afstemming en coördinatie te komen.

Het RBT is verantwoordelijk voor en bevoegd tot:

Besturen (richten);

Binnen het RBT vindt het (integraal) plannen, monitoren en waar nodig bijstellen van beleid en tolerantiegrenzen en de te behalen bestuurlijke en operationele prestaties plaats, op basis van incidentscenario's c.q. het 'totaalbeeld'. De voorzitter van de veiligheidsregio neemt geen besluiten dan nadat hij het RBT daarover heeft geraadpleegd, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet, maakt afspraken met partners en geeft beleidsuitgangspunten aan de OL.

Politie eenheden

- *Officier van Dienst-Politie (CoPi);*
- *SGBO (actiecentrum politie);*
- *Algemeen commandant Politiezorg (lid ROT);*
- *Regionaal Operationeel Leider (afkomstig uit politie, brandweer of GHOR organisatie)*
- *Lid GBT politie (sector/districtschef);*
- *Lid RBT politie (districts/eenheidschef);*
- *Taak: de voorzitter ondersteunen in het scenario denken op de lange termijn en het geven van strategisch advies.*

CdK (grip 5)

Commissaris van de koning (CdK, grip 5)

Opmerking vooraf:

Grip 5 is een structuur die tegenstrijdig is met de WVR. De Grip 5 is een ontkenning van de rol van het LOCC/NCC en de Commissaris van de Koning. De Commissie Hoekstra heeft zich dan ook kritisch uitgelaten over Grip 5.

Bij rampen/crises van *meer dan regionale betekenis* kan de CdK beleidsaanwijzingen geven. De CdK dient bij de kwalificatie 'bovenregionaal' en op grond daarvan bij het toepassen van zijn aanwijzingsbevoegdheid rekening te houden met proportionaliteit en subsidiariteit.

Derhalve is hieronder niet GRIP 5 maar de crisisorganisatie uitgewerkt.

Structuur:

Klik HIER voor het schema

- Commissaris van de Koning
- Twee of meerdere Regionaal Beleids Teams met aan het hoofd de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's.
- LOCC
- LOS
- NCC

Bevoegd gezag: Voorzitter veiligheidsregio

naar hogere crisisstructuur : nvt.

Taken

Als meerdere veiligheidsregio's betrokken zijn, zal in principe één van de betrokken RBT's (het coördinerend RBT), mede voor en namens de andere betrokken RBT's, afstemmen met de rijksheren,

vertegenwoordigers van vitale sectoren en andere externe crisispartners (grip 5). Het coördinerend RBT is als zodanig niet bevoegd. Ook is er geen sprake van overdracht van bevoegdheden van de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's aan de regiovoorzitter onder wie het coördinerend RBT valt.

Het bestuurlijk toezicht in de algemene keten wordt uitgevoerd door de commissaris van de Koning. Hij doet dat zowel zelfstandig (provinciaal orgaan, i.h.b. op grond van de Gemeentewet en als toezichthouder op noodverordeningen) als namens de minister (rijksorgaan, op grond van zijn Ambtsinstructie).

Als rijksorgaan heeft de commissaris een dubbelrol: hij is zowel rijksheer in de algemene keten als coördinerend rijksheer tussen de ketens.

Het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) draagt zorg voor de landelijke coördinatie van de operationele inzet:

- interregionale en internationale bijstands of steunverleningsverzoeken (NB. Bijstand kan ook tussen regio's plaatsvinden)
- operationele afstemming tussen operationele diensten
- landelijke operationele informatievoorziening.

De Landelijke Operationele Staf (LOS) is een opgeschaald LOCC. Aan de LOS kunnen ook vertegenwoordigers van operationele diensten van andere ministeries deelnemen. De LOS adviseert de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCB, zie hierna) over de operationele haalbaarheid van de bestuurlijke besluiten ten tijde van een nationale crisis of een dreiging daarvan.

Nationale coördinatie in een bepaalde keten vindt plaats in en door een Departementaal Coördinatiecentrum (DCC); voor het ministerie van V&J vervult het Nationaal Crisiscentrum (NCC) tevens de rol van DCC.

Politie eenheden

Op dit niveau zijn geen politiefunctionarissen actief.

Rijksbestuur (grip rijk)

Grip Rijk

Klik HIER voor het schema

Grip Rijk In situaties waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn en die vragen om sturing door het Rijk kan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) besluiten tot het van kracht verklaren van Grip Rijk. Dit kan in alle Grip situaties (0 t/m 5). Aan de Grip regeling is een niveau Grip Rijk toegevoegd en ingevuld. De voorzitter van de MCCb zal via het Nationaal Crisiscentrum het bevoegd gezag in de algemene of functionele kolom informeren over het van kracht verklaren van Grip Rijk door de MCCb en de daaraan verbonden consequenties.

Enkele voorbeelden van Grip Rijk-situaties zijn:

- Kernongeval categorie A;
- Terroristische dreiging of aanslag;
- Grootschalige overstroming (afhankelijk van mate van ontwrichting);
- Infectieziekten (A-ziekten);
- Grootschalige cybercrisis;
- Langdurige schaarste.

Aanwijzing en Grip Rijk

Voor het toepassen van rijkssturing dient een wettelijke basis te zijn:

- Aanwijzingsbevoegdheid of specifieke bevoegdheden;
- Noodwetgeving/staatsnoodrecht in buitengewone omstandigheden (met als uiterste middel: ongeschreven noodrecht).

Bij toepassing van de specifieke- of aanwijzingsbevoegdheid bepaalt het Rijk de inzet van de decentrale bevoegdheden; dit is iets anders dan het overnemen van die bevoegdheden. De bestuurlijke verantwoordelijkheid over de deelaspecten ingeval van het geven van een aanwijzing, ligt bij de vakminister die de aanwijzingsbevoegdheid hanteert. *In een Grip Rijk situatie berust het bevoegd gezag op nationaal niveau bij de betrokken wettelijk bevoegde ministers.* Deze stemmen de uitoefening van hun bevoegdheden af in de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb).

Voor zover de bevoegdheden van de voorzitters veiligheidsregio in een Grip Rijk situatie niet worden geraakt door de ministeriële bevoegdheden blijven zij zelfstandig bevoegd. *De uitvoerings- verantwoordelijkheid voor de crisisaanpak blijft, ook indien een vakminister een aanwijzing geeft dan wel de MCCb Grip Rijk van kracht verklaart, liggen bij de autoriteiten in de algemene of functionele keten;* bij rampen en crises in de algemene keten, de zogeheten openbare orde en generieke openbare veiligheid, is dit de burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio.

Sturing door het Rijk op deelaspecten laat onverlet de noodzakelijke afstemming in het Regionaal Beleidsteam van de (coördinerende) regio. Er kunnen zich situaties voordoen waarin het Rijk ook de uitvoeringsverantwoordelijkheid van een of meer deelaspecten van de crisis aanpak op zich neemt. Een voorbeeld is grootschalige evacuatie.

art 39 WVR (grip 4)

Structuur: Klik [HIER](#) voor het schema

Art 39 WVR (Leider ROT uit de politieorganisatie, verbijzondering Grip 4)

Artikel 39 WVR geeft de voorzitter van de veiligheidsregio de mogelijkheid om bij een crisis of ramp van meer dan plaatselijke betekenis een Leider Operationeel Team aan te wijzen. Bij een politiedominante crisis of rampen kan de voorzitter door het aanwijzen van een operationeel leider uit de politiekolom een bijzondere overleg (driehoek) structuur vanaf het ROT niveau laten ontstaan.

Binnen het Regionaal beleidsteam ontstaat dan de bijzonderheid dat èn de voorzitter veiligheidsregio, de leider operationeel team (politie) èn de officier van justitie de driehoek vormen. Vertrouwelijke informatie kan op deze wijze direct met de Leider Operationeel Team gedeeld worden.

Voorwaarden:

- Ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor ontstaan.
- Voorzitter van de veiligheidsregio roept een regionaal beleidsteam bijeen, (bestaat uit de burgemeesters van betrokken gemeenten) en hoofd officier van justitie.
- Voorzitter van de veiligheidsregio wijst een regionaal operationeel leider (uit de politiekolom) aan, die is belast met de leiding van een regionaal operationeel team.
- De regionaal operationeel leider (politie) neemt deel aan de vergaderingen van het regionaal beleidsteam
- De voorzitter van de veiligheidsregio geeft de regionaal operationeel leider de bevelen die hij nodig acht in verband met de uitvoering van de door hem genomen besluiten.

Voor de taken en bevoegdheden blijft deze bijzondere toepassing van artikel 39 WVR gelijk met de reguliere taken en bevoegdheden van het RBT (Grip4). Met die uitzondering dat de politiefunctionaris in het RBT geen afgevaardigde meer is uit de eenheidsleiding maar de uit de politieorganisatie afkomstige leider ROT.